

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ærumnæ D. N. Jesu Christi

Thomé <de Jesus>

Monachii, 1676

Quis fructus sit quærendus in consideratione Ærumnarum Domini Iesv.
Capvt I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45834)

Magister fuerat. Nam cum hi in Indiam navigaturi ei valedicerent, ipsis gratulatus gloriosam hanc missionem, ut animos ad sufferendos labores pro Christo, adjecit se quoque venturum in similia, licet in alia Regione. Nam post aliquot annos navigaturum se ad terras infidelium, unde in Patriam rediturus non sit, sed assecuturus tamen ipsos in caelo, post exhaustos pro Domino graves labores. Quod illi cognitâ ejus mortem testati sunt, nominatim Reverendissimus Dominus Frater Gregorius Quemado, Coadjutor Archiepiscopi Brigantini. Divinitus autem rescivit mortem ejus Beatrix Vaëz de Olivera, Monialis ejusdem Ordinis, quod suo Confessario retulit sex mensibus antè, quàm literæ de eodem felici obitu venissent ex Africa.

INSTRUCTIO Quis fructus sit quærendus in consi- deratione Ærumnarum Domini IESV.

C A P V T I.

- I. **M**agna pars eorum, qui profitentur se studiosos perfectionis Christianæ, decipitur indiscreta tractatione rerum spiritualium, dum aggrediuntur eas præposterè: & cum legunt pœnitentias, fervores, & raptus contemplativorum, nec non miracula Spiritus divinus quondam est operatus in illis animabus mortificatis, & perfectè unitis cum ipso, sectantur illa miranda, neglecto fundamento, quo illa nituntur, & viâ, quâ pervenitur ad illa. Est autem hujus erroris hoc tempore majus periculum, quàm olim. Nunc enim plurima de his rebus doctè scripta versantur in manibus, & à plurimis intelliguntur, sed non exercentur à plurimis: multum est in lingua, parùm in manu & usu.
- II. Hujus mali causa non minima est, quòd, cum Deus ubique sui sit similis, incipientibus primo fervore se suavem exhibeat; hi suavitate illâ merentes profectum, se jam plurimùm in virtute processisse sibi falsò persuadeant: ferè ut qui parùm peritus artis,

Ex Arumnis Domini.

tis, quando scitè admodum delineatam & primis coloribus inductam videt imaginem, admiratur & laudat eam, quasi omnibus lineis perfecta jam sit; cum nihil habeat, nisi præparationem quandam & initia, donec ei perfectio & ultima denique manus accedat. Sic isti decepti primis quasi lineis bonorum desideriorum, & gustuum spiritualium, quos Dei benignitate sentiunt, propter similitudinem quandam cum iis, quæ perfectus amor Dei solet efficere, arbitrantur se jam attigisse censum illustrium fervorum Dei, & quasi illa, quæ de sanctissimis quibusque hominibus legunt, vel audiunt, non alia forent, quàm ea, quæ ipsi experiuntur ac sentiunt, domum sine calce, tectum sine muro struentes, quavis tentatione prolapsi agnoscunt, se scædis modis deceptos.

Tria plerumque signa sunt hujus fallaciæ. Primum est Securitas quædam, quam falsò pacem nominant. Eâ sic obfirmantur, nullius ut consilium audiant, cum virorum præstantium longo usu rerum divinarum constans doctrina sit, eos, qui dedignantur consulere alios plura expertos, non Deo familiares & contemplativos, sed proprietarios esse; quia longè à vera via perfectionis aberrant, & sub specie zeli, facillè alios judicant & condemnant: cum veræ virtutis sit, non indignari aliis, neque pluris facere se ipsos, quàm alios. Ex hoc nascitur secundum signum, Voluntas propria, quâ sub specie veritatis pati non possunt, ut eis quisquam contradicat. Unde majorem partem sunt impatientes, & liberi oris: & quod pejus est, excusant hæc omnia specie virtutis: cum tamen ista radicem habeat in abnegatione propriæ voluntatis, mansuetudine, tolerantia, & silentio. Tertium est, quòd abrepti suavitate, quam sentiunt in suis exercitationibus pietatis, parùm prompti sint ad exercitia virtutum, reputantes ea pro impedimentis, cum revera sint veri fructus exercitiorum spiritualium, & nervi ac robur, quo sustentatur spiritus.

In quanto periculo versentur hi, paucis dici non potest. Medium præcipuum se præservandi ab hoc malo, & inde se liberandi est, nôsse, in quo sita sit substantia vitæ spiritualis, & eam ha-

III.

IV.

Instructio de Fructu.

berē pro Cynosura, & Regula exercitiorum suorum. Est autem ea, Mortificatio & Amor. Mortificatio, quæ non accendit amorem Dei, suspecta est: Amor, qui non mortificat, non meretur divinum hoc nomen. Hæc est umbra, quæ absolvit picturam & imaginem viri perfecti: hæc dulcedo subacida, quæ saporem Deo gratissimum facit, & unde anima mirificè crescit. Qui proficere cupit, semper in hoc exerceri debet, & in omnibus rebus hæc duo spectare & quærere: circa hæc duo sese examinet, in his constituat fundamentum & fastigium suum. Et quia in actionibus liberis concurrunt Deus & anima, contingit variis modis decipi in vita spirituali. Unde, qui securè vult incedere, semper majorem curam debet habere mortificationis, quàm donorum amoris Dei: qui, cum sit proprius Magister perfectionis, non omittet illa largiri, quomodo & quando conveniet. Solet autem non facere mirabilia sua, nisi in animabus mortificatione, tanquam propriâ dispositione ad illa dona, paratis: quidquid autem priùs dat suavitatis, favor & illecebra est ad mortificationem, ne terreantur ejus acredine. De qua nunc solum id dicemus, quod ad fructum, ex *Ærumnarum Domini* consideratione capiendum, pertinere videbitur.

- V. Quando sermo est de Mortificatione, intelligendum est, verum & substantiam ejus consistere in omnimoda resignatione & renuntiatione suæ personæ, & omnium rerum internarum & externarum, etiam celestium, in arbitrium Dei, semper & in perpetuum, sine omni resistantia voluntaria. Quod quidem auditu suave est, sed continuam luctam requirit; quòd ei repugnet natura: estque hæc illa contradictio, quem S. Paulus ait à carne fieri spiritui, dum illa dominium & libertatem affectat, spiritu conante illam subicere sibi ac beneplacito Dei. Et huc tendunt omnia exercitia spiritualia, ut homo fiat instrumentum divinæ voluntatis in omnibus rebus absque resistantia. Nam quemcunque Deus invenit sic præparatum, ei largissimè bona sua impertit: & quo magis mens est libera, resignata, & Deo subjecta, eò major, purior & sublimior in ea fit Amor DEI: & vicissim quò
majos

Ex Ærumnis Domini.

major est amor, eò purior, fortior, & perfectior sit resignatio: ut hæc illius, & ille vicissim parens hujus possit videri. Hic est fons à Deo positus in Paradiso terrestri, qui divisus in diversa flumina, rigat & fœcundat omnem terram, in qua plantatæ sunt arbores virtutum: nam hæ succum ex ista aqua divina trahentes, copiosos afferunt fructus vitæ. Cùm ergo hoc fundamentum, & perfecta dispositio sit ad fructus & dona S. Spiritûs, omnes tentationes huc tendunt, ut hanc voluntariam & plenam resignationem in voluntatem Dei impediunt. Ob eandem causam Deus, qui novit, quâ maximè ratione malis nostris succurrendum sit, ordinavit, ut via ad cælum perpetua Crux, Labor, & Ærumna sit. Nam hinc tribulatio adimit hominì omnem gustum rerum delectabilium, ne ita infrunitè feratur in illas: inde verò sua hominem infirmitas adigit ad suppetias poscendas à Deo: atque ita Crux eum & refrenat à delectationibus terrenis, & extimulat ad quærendas cælestes.

In hac Via crucis Deus constituit veram sapientiam Spiritûs, ut, quisquis extra eam incedit, erret ac decipiatur imprudens. Hoc voluit esse signum amicitiae suæ: nam & in ea magis exercet majores suos amicos, & hi majores labores desiderant ejus amore. Neque ab hac lege ullum excepit, quantumvis puri & nitidi cordis, qualis fuit Virgo Domina nostra, cui majorem partem suæ crucis communicavit. Et quicumque videntur ardentiores in amore divino, ac majori fervore & suavitate charitatis donati, non est facilè cogitare, quas patiantur ærumnas, ex eadem charitate tantò uberius effluentes, quantò illa est major. Eidem legi se Christus ipse submitit, nec alia re suum erga nos amorem contestari voluit, quàm incedendo per eandem semitam, quâ nobis eundum est. Nam simul primùm factus est homo, nullum neque tempus, neque locum habuit, quo nos haud amaret, ac proinde etiam, quo non pateretur; ut ne in ipso quidem utero Matris, non in infantia, nec in juventute, totaque vita, usque ad mortem, fuerit sine cruce,

VI.

Cùm

VII. Cùm igitur hæc via tam necessaria sit ad obtinendam veram sapientiam Spiritûs, & purum amorem Dei Domini nostri, & ex altera parte natura tantopere & continuò ab illa abhorreat; non est res, quâ magis juvetur anima ad onus crucis ferendum, & submittendum se Deo, sine repugnantia in omnibus, quæ ipse voluerit & ordinaverit, quàm jugis memoria & consideratio Ærumnarum Domini JESU, propter multos fructus, quos affert. Nam priùs intelligit per eam homo, quantum Deo debeat, & quantum sit meritis à nobis amari, quàmque securè ei possimus confidere: qui enim tam fidelis fuit, ut pro nostra salute nulla in re parceret sibi, quomodo non peculiari curâ nos ducet ad omne bonum, si nos ipsi totos integrè committamus, & resignemus? Ex hac Resignatione protinus oritur singularis quies ac tranquillitas in omni re, quæ nobis acciderit. Quia præsentia ærumnarum, & amoris Domini Jesu facit, ut omnia accipiamus à fideli manu ipsius. Unde porrò nascitur tum securissima confidentia in ipso, quoad omnia præterita, præsentia, & futura; cùm diffidentia de se ipso, dum videt homo sua mala tanta fuisse, ut aliter quàm tantis Christi Domini nostri Ærumnis curari non possent: unde abhorret à se ipso, quòd ea commiserit: & agnoscit suam inopiam, & imbecillitatem, quâ in peccata prolabi potuit, non tamen resurgere sine Christi Ærumnis. Ex his radicibus oritur mox Amor Dei, minimè otiosus & iners: affert enim secum desiderium conformandi se Christo, & pudorem, quòd non semper eum sit imitatus: ideò studet compensare, quod neglexit, & ex amore currit alacriter in domum Domini Jesu Patientis & Crucifixi.

VIII. Ex hoc Amore & desiderio imitandi Christum provenit alterum fundamentum vitæ spiritualis, quod est suave exercitium virtutum. Sic enim præparatur animus illo amore ac desiderio, ut, licet non semper adsit occasio virtutis cujuslibet, omnium tamen gustu quodam afficiatur, & ad omnem earum occasionem sit promptus ac fidelis. Et hoc volunt, qui dicunt, in Oratione exerceri omnes virtutes; quia in ea exercetur amor Dei,

Ex Arumnis Domini.

Dei, qui efficit in anima idem, quod creber usus illarum; hoc est, suavis quædam facilitas, ac delectabilis inclinatio ad earum exercitium, quem Doctores habitum nominant. Ita dixit Apostolus: *Charitas patiens est, benigna est, omnia credit, omnia sperat &c.* Quia Amor Dei promptum facit ad omnem usum virtutum, sine labore ac molestia, ut satisfaciat sibi ipsi, & similis fiat Domino Jesu, quem amat.

Quanta bona consurgant ex his fundamentis Amoris, Resignationis, & Imitationis, quæ ponit consideratio ærumnarum Christi, verbis explicari non potest. Sufficit, eos, qui fideliter illis insistant, saturari hoc melle de petra Christi, & haurire affatim suavem liquorem scaturientem ex ærumnis & cruce, quæ oculis mundi durissima petra videntur, sed sunt unici & proprii gradus, quibus paulatim sublevamur ad summum culmen perfectionis. Quare in consideratione ærumnarum Domini versari debemus eâ intentione, ut accendamus in nobis ignem amoris integrè, fideliter, & confidenter nos resignemus & excitemus jure desiderium imitandi Christum, semper habentes ob oculos, quòd, quemadmodum in cælo Deo similes erimus, quando videbimus eum, sicuti est in gloria; ita in terra similes ei fieri debeamus, quando consideramus eum, sicuti fuit in suis ærumnis. *Qui enim dicit, se in ipsa manere, debet, sicut ille ambulavit, & ipse ambulare.* Sic autem ipse ambulavit, ut se in miseriis nostris exhiberet nobis quàm simillimum, nequaquam contentus, eas libare tantùm primoribus labris. Postulat igitur noster in eum amor, ut hilariter usque ad mortem divinis obsequiis insistamus, quacunque nostrâ molestiâ: quandoquidem id est præcipuum, propter quod vita nobis concessa est. Etenim, si res spirituales tantùm aspiciamus, ut bona quædam, facillè quidem vacabimus eis ad horam; reliquas autem actiones prætermitemus sine fructu, & jacturam unius etiam horæ, quæ spiritualia peragenda erant, parvi pendemus. At si spectemus illa, tanquam res quasdam summi momenti, propter quas vivimus, easque tali modo suscipiamus, eas magno cum incremento perfectionis & salutis nostræ peragemus: quo caremus, quando

) ( )

illa

illa non cum tanta æstimatione tractamus. Paucis ista complexus
est S. Cyprianus, cum dixit: *Si sufficis tu DEO, sufficiat tibi*
DEVS. Utrique si Deus habuit te pro principali intento, &
causa suarum ærumnarum & vitæ, ut saluum te faceret; quid
magni erit, si tu ipsum habeas pro principali intento vitæ &
actionum tuarum, ut semper eum quæras, ames, & imiteris?
Meminerimus primum ejus actum, eo momento, quo ex voluntate
Patris Æterni assumpsit nostram naturam, fuisse amorosam
ac voluntariam obedientiam & submissionem, quâ acceptavit
omnia, quæ illi propter nos perpetienda offerebantur: prima
ejus Verba, quæ à S. Luca referuntur, ista fuisse: *Nesciebatis, quia*
in his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse? & última ante mor-
tem: *Pater! in manus tuas commendo Spiritum meum!* ut adeo
vitam, quam diligendo, obediendo, patiendo coeperat ac tra-
duxerat, etiam consummaret. Ut proinde veri amici ejus pro
perdito æstimare debeant, quidquid temporis in vita sua non im-
penderunt amoris & imitationi ejusdem.

**Quomodo fructus ex consideratione
& lectione Ærumnarum Domini sit
colligendus.**

C A P U T II.

I. **T**Ametsi Christus Dominus noster sit, qui desiderantibus se
conformare vitæ ipsius liberaliter suggerit motiva, sensus,
lumina, & affectus interiores, quibus inflammat ac dilatat eorum
corda, ad securè decurrendum per vias Domini, illuminando
intellectum in cognitione veritatum Cælestium, & voluntatem
inflammando in amorem eorum, quæ cognoverint, & interdum
plus illos docendo uno momento, quàm longo tempore possit
magister externus multis documentis aut libris: nihilominus ordi-
nariè incipientes, & cum sol iste suos radios continet intra nu-
bes, etiam proveciores indigent humanâ institutione, & lectio-
ne,